

Dosarul nr. 2ra-1315/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. D. Sușchevici)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Simciuc, I. Țurcan, I. Cotruță)

DECIZIE

20 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând recursurile declarate de Victor Țurcan și Igor Spoială, reprezentați de avocatul Irina Sugoneaco și de Banca Comercială „Victoriabank” Societate pe Acțiuni

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Nataliei Politov-Cangaș, reprezentată de avocatul Mihail Silivestru împotriva lui Victor Țurcan și Igor Spoială cu privire la apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale, încasarea compensației bănești și repararea prejudiciului moral

împotriva deciziei din 27 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Natalia Politov-Cangaș, reprezentată de avocatul Mihail Silivestru, casată hotărârea din 24 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 20 octombrie 2014, Natalia Politov-Cangaș, reprezentată de avocatul Mihail Silivestru a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Victor Țurcan și Igor Spoială cu privire la apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale, încasarea compensației bănești și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că la 15 septembrie 2014, Victor Țurcan și Igor Spoială, prin intermediul conferinței de presă organizată de Agenția de Presă SRL „Info - Prim Neo”, sub genericul: „Cine stă în spatele suspendării Consiliului de Administrație a Victoriabank”, au răspândit o serie de informații defăimătoare în adresa ei, fiind relatate o serie de fapte false care nu corespund realității, în special, în cadrul conferinței de presă nominalizate, au menționat ca principale teze:

Victor Țurcan - „... în 8 mai 2014 a avut loc ședința adunării generale anuale a acționarilor la care s-au examinat activitatea financiară a băncii în anul 2013, în

cadrul acestor examinări s-au depistat mai multe încălcări și neajunsuri în activitatea executivului băncii, care a adus la faptul că banca are unele probleme legate de activitatea de creditare, legată de efectuarea unor tranzacții, acordarea creditelor, creditelor unor firme care după capacitatea sa financiară sau după indicii financiari nu corespund tot timpul normelor de acordare a creditelor, acționarii au depistat prezența unor cheltuieli foarte mari de întreținere, pază, publicitate, reparații, construcții ș.a.m.d. în această adunare din 8 mai 2014 unii acționari au ridicat problema de acordarea votului de neîncredere conducerii băncii, desigur că din lipsa voturilor necesare, aceasta întrebare nu a fost primită”.

„În urma creării comisiei de anchetă la 20 august, conform Codului muncii art. 78 alin. (2) lit. a) consiliul de administrație a primit decizia de a suspenda pe perioada de anchetă a contractului de management cu Președintele Băncii - dna Natalia Politov-Cangaș, în aceeași zi această decizie a fost contestată de dna Natalia Politov-Cangaș la Judecătoria Buiucani care a suspendat imediat în câteva ore respectiva hotărâre a consiliului de administrație și a repus-o pe dna Politov-Cangaș în funcție”.

„Derularea acestui conflict de muncă angajator-angajat a luat o nouă turnură, vineri 12 septembrie 2014, când Judecătoria Buiucani, prin jud. Silvia Gîrbu, a emis o hotărâre de judecată cu executare, care dispune ca măsură obligatorie, a suspenda deciziile adunării generale a acționarilor extraordinare din 6 februarie 2014, a suspenda consiliul de administrație inclusiv președintele și tuturor membrilor organului de decizie din bancă, adică din 12 septembrie 2014, consiliul de administrație este suspendat și banca a rămas fără organ de supraveghere... Aceste detalii ne permit să afirmăm că dna Natalia Politov-Cangaș în disperare de cauză, ca urmare a deciziei consiliului de administrație, de a nu prelungi contractul de management cu actualul președinte, care expiră la 23 septembrie anul curent, a recurs la aceste tertipuri de ordin juridic pentru a-și păstra funcția de președinte a băncii cu orice preț. Îngrijător este faptul că inconștiența de care s-a dat dovada pune sub lovitură soarta băncii dar nu soarta lui dna Politova. Anularea deciziilor din 6 februarie 2014 readuce Victoriabank cu părere de rău în situația incertă și foarte delicată cu care noi ne-am confruntat în noiembrie 2013 - ianuarie 2014, când s-a preluat managementul băncii”.

„Această situație este o situație paradoxală când un angajat, necătând la faptul că este președinte al băncii dar este un angajat și un acționar care deține 8 acțiuni în complex, contestă activitatea organelor de conducere a băncii adunarea generală a acționarilor care este organul suprem și consiliul societății...”.

„Pe noi ne miră faptul că în ultimul timp cât mai aproape ne aflăm de data de 23 septembrie 2014, când expiră contractul de management a președintelui dna Politov-Cangaș... s-au început niște procese de luare a unor decizii, noi socotim nejustificate, care sau după părerea dnei Politov, îi va păstra situația de a fi mai departe în fotoliu de Președinte al Victoriabank”.

„După părerea noastră s-a început un nou atac de raider îndreptat împotriva Victoriabank și acest atac de raider este în atât de camuflat și bine pregătit și este condus de dna Politov-Cangaș, și marea mirare a noastră este faptul că aceste intentate pe care se iau astăzi sunt susținute cu părere de rău de Judecătoria

sect. Buiucani și după câte înțelegem noi susținute activitățile dnei Politova-Cangaș și de altă lume, persoană influentă din Republica Moldova”.

„La 23 septembrie anul curent aceste contracte expiră și cu părere de rău din faptele și momentele negative care s-au depistat în activitatea acestui management, în rezultatul faptului că Victoriabank ultimii ani și-a micșorat tempourile de dezvoltare, au scăzut comparativ, după posibilitatea și potențialul acestei bănci, indicii financiari, consiliul de administrație a primit decizia cu acești 3 manageri mai departe nu vor fi prelungite relațiile contractuale”.

„Acest management nu-și apreciază corect calitatea și aportul său în această bancă, nu este de acord cu deciziile acționarilor, a organelor de conduce a acestei bănci, și cu orice preț, contra voinței angajatorului, vreau să rămână în aceste posturi”.

„...Ceea ce se întâmplă, este foarte straniu când managerii, care sunt angajați practic de acționari care sunt proprietari ai băncii, nu respectă deciziile nici a adunărilor generale a acționarilor, nu respectă deciziile nici consiliului de administrare, nu vreau să spun în total, dar acele decizii pe care după părerea lor pe dânșii nu-i aranjează, aceste decizii care nu sunt în valoarea lor, ei încearcă să le torpileze cu diferite forme și așa mai departe...”.

„...Un organ supus, un angajat să întreprindă măsuri, pentru a suspenda deciziile adunărilor generale și pentru a suspenda organul de supraveghere... Cred că așa ceva nu ar fi posibil dacă nu ar fi fost conlucrări cu reprezentanții sectorului judiciar, nu ar fi fost conlucrări și susțineri din partea organelor de drept, din partea altor demnitari...”.

„...Când se acordă credite la companii care în general în baza acestor planuri de bussines pe care le prezintă nu au nicio atitudine, vrasizică se acordă credite de milioane de euro, care sunt transferate alterior după primire în zone de of-shor după aceasta dispar și banii și nu se întorc niciun fel de bunuri care au fost prevăzute în contractele în baza cărora s-a primit aceste credite, banca nu duce controlul și nu execută efectiv folosirea conform, folosirea resurselor financiare conform destinației prevăzute în contractele de credit pentru noi astă nu-i de înțeles... „Noi înțelegem că Banca într-o oarecare măsură este implicată în diferite tranzacții de spălare de bani împreună cu acești clienți... „Sunt foarte multe cazuri... cazul firmei Parada-Tex... credit de 2,6 mln. de euro... „Banii au dispărut...”.

„Dna Politov-Cangaș pe perioada anului 2012 a fost președintele consiliului de administrație al CA Moldasig, a fost implicată această companie în acordarea diferitor servicii, a eliberării polițelor care asigura creditele eliberate și multe credite anume care plecau și nu se mai întorceau după aceasta. Din contul CA Moldasig se acopereau aceste credite și pe mine mă miră faptul cum acționarii acestei companii așa ușor se uită la lucrul ăsta...”.

„...Se acordau credite fără decizia comitetului de credit, dna Președinte dădea indicații să se acorde și pe urmă după aceasta se formau documente. Totodată vrasizică aceste indicații permanente care le primeau angajații băncii pentru a îndeplini diferite sarcini puse de dna Președinte, care de multe ori erau contrare Regulamentelor BNM, contrar Regulamentelor interne ale băncii, vasăzică, fiecare angajat îndeplinind așa indicații înțelegea foarte bine că până la urmă, când vor fi examinate și vor fi vasăzică scoase la iveală aceste momente, ei vor fi nevoiți să

răspundă... Toate aceste situații au creat un să spunem așa o atmosferă de încordare în colectiv, colectivul fiind supraobosit de toate aceste metode de teroare... având influență fără margini primește extrasele de la companiile moldcell și orange... urmăreau telefoanele, acești angajați au fost chemați de președinte și i-a îi spune de ce-i a sunat și ai vorbit cu Țurcan... acești oameni care trezesc suspiciuni că au relații că contactează cu consiliul... sunt pedepsite lipsiții de premii...

„Da, vâ pravilino poniali (la întrebarea jurnalistei dacă în spatele încheierii Judecătorei sect. Buiucani din 12 septembrie 2014, stă doamna Politov-Cangaș), vi pravilino poniali patomușto ia vam hociu scazati pocimu un nas voznicaiat takie opasenia, potomușto gospodin Octavian Bruma, cotorii obrasciaet s zalavlenlem v sud dlia tovo ștob anulirovati reșenia sobrania etc. ucazavaet na concretnie nomera protocolov... o cotorîh on ne mog znati... Mi scitaem șto za vsem âtom organizovanom buntom protiv Vlctoriabank stoit g-ja Politov i ee portneori”.

„Din spusele dnei Politova... ea tot timpul afirma că eu pot rezolva orice problemă în judecată, în procuratură, în Curtea Supremă în alte organe ș.a.m.d... Dacă doamna poate rezolva orice întrebare la diferite niveluri în Republica Moldova, înseamnă că are o susținere destul de serioasă...” „...Într-adevăr eu am văzut metodele și formele și am fost cum se spune martor la acestea decizii și rezultate pe care le avea dna Politov...”.

Dna (Politov n.r.) încearcă diferite acțiuni, de a limita accesul consiliului în bancă, de a introduce noi posturi de pază...”.

Paza este o companie tot în foarte bune relații, cu dna asta... „fiecare oră de activitate a pazei firmei „Argus” costă băncii peste 51 de lei, în timp ce, la Chișinău, o oră de muncă a unui angajat al unui astfel de serviciu costă cel mult 30 de lei. Aproape de două ori au fost majorate cheltuielile de reparație la bancă și la filialele acesteia. „Firma care a prestat lucrările de construcție este condusă de soțul Nataliei Politov-Cangaș”... pe noi ne fură și noi batem din palme...”.

„O încălcare flagrantă din partea conducerii îi din partea personal a dnei Politova, care după părerea noastră nu primește măsurile efective... ce face dna Politva, la 21 ianuarie anul curent plasează 100 de milioane de lei la BEM, iar peste două zile, la 23 ianuarie, plasează un depozit încă de 100 de milioane... în această situație vreasizică acest depozit plasarea lui trebuia să fie examinată de consiliul, ea nu a făcut, mai mult ca atât nivelul de responsabilitate sau plafonul de relații între bănci și diferite structuri internaționale se creează o limită de responsabilitate, Victoriabank a creat această limită de 40 mln, dna Politov acordă 200 mln, la 21 mai, a expirat termenul, consiliul nu știa nimic, până în luna iulie, la 21 mai expiră termenul acestui depozit, până în ziua de azi acest depozit nu s-a întors... nu s-a întreprins nimic,... dna Politova nici nu are de gând... cu bună știință. Interesele cui le apără ea - ale deponenților băncii sau interese deponenților străini?”.

Igor Spoială - „... și-a manifestat (organul executiv n.r.) că nu sunt de acord cu multe decizii al consiliului de administrație”.

„consiliul de administrație a constatat cazuri când managementul executiv a încercat să ascundă deci situația reală din unele domenii, au fost și cazuri de ignorare directă a consiliului de administrație, când activele în sumă destul de semnificativă au fost expuse spre vânzare fără a fi consultate consiliul de administrație. Probabil era alta preocupare a membrilor comitetului de direcție, deoarece așa cum a

menționat și dl Țurcan și adunarea acționarilor a menționat contractele de management urmează a fi revăzute...”.

„... răspunsurile membrilor a fost negativ, chiar în adresare către consiliul, 3 membri a consiliul directorilor au afirmat că nu sunt dispuși să țină cont de deciziile adunării generale a acționarilor și a consiliului de administrare în parte ce ține de contractele de management”.

Reclamanta a remarcat că informațiile defăimătoare, privind faptele invocate de pârâți în cadrul conferinței de presă din 15 septembrie 2014, au fost preluate și larg mediatizate, ajungând practic în toate sursele media de știri online, scrise și TV.

Astfel, pârâții, prin afirmațiile factuale, efectuate într-un stil extrem de virulent, au lăsat impresia auditorului/cititorului că persoana nominalizată în discurs, adică dânsa, este vinovată de comiterea mai multor infracțiuni, cum ar fi trafic de influență, spălare de bani, abuz în serviciu, șantaj etc.

Declarațiile enunțate anterior o vizează în mod direct, sunt mincinoase și denegratoare, care îi lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională se referă la fapte și au fost răspândite cu intenție și rea-voință.

Din conferința de presă din 15 septembrie 2014, reiese în mod evident că ele conțin, în realitate imputații factuale precise la adresa ei, anume că ea este autorul sau complicele la încheierea contractelor ilicite, comiterea unor abuzuri la acordarea de credite bancare, încheierea unor contracte cu depășirea împuternicirilor, cu conflict de interese etc., care chipurile au cauzat prejudicii în proporții deosebit de mare instituției financiare pe care o conduce dânsa, adică fapte ce nu se pretau la controversă.

A considerat că declarațiile pârâților privind faptele expuse în conferința de presă, care considerați că au fost comise și/sau au tangență cu ea, constituie un derapaj grav, care în niciun caz nu poate fi considerat ca fiind într-o limită admisibilă de etică, fiind categoric atât ca limbaj utilizat, cât și ca maniera expusă, discursul fiind extrem de exagerat.

La caz, este evident că atât denumirea genericului conferinței de presă „Cine stă în spatele suspendării Consiliului de Administrație a Victoriabank”, cât și discursul acestora în cadrul conferinței nu poate fi considerat ca limită admisibilă de critică, ori există limite la dreptul de a răspândi informații publicului și urmează a fi instituită o balanță între acest drept și dreptul celor afectați, în prezentul caz, al ei, cu atât mai mult că aceștia nu au prezentat probe în susținerea declarațiilor respective.

A comunicat că la 1 octombrie 2014, a expediat în adresa pârâților o cerere prealabilă prin care a solicitat dezmințirea informației referitor la faptele specificate în declarații și repararea prejudiciului moral cauzat, dar fără niciun rezultat.

Răspândind informații false și denigratoare, pârâții au învinuit-o de comiterea unor infracțiuni grave, afirmații care îi provoacă suferințe psihice.

Din cauza acestor informații dânsa are emoții de fiecare dată când are întrevederi de afaceri într-un format oficial sau neoficial, cu persoane străine, deoarece permanent are senzația că interlocutorii o privesc cu suspiciune.

A învederat că situația creată a avut un impact asupra relațiilor cu prietenii, cunoștințele, dar și în familie, fiind obligată să explice tuturor, în special membrilor familiei, că declarațiile pârâților sunt niște neadevăruri.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 16 Cod civil, art. 1, 7, 15, 16, 17, 19 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, art. 33, 331, 94, 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, constatarea faptului că informațiile răspândite de către Victor Țurcan și Igor Spoială, pe data de 15 septembrie 2014, prin intermediul conferinței de presă din 15 septembrie 2014, organizată la Agenția de Presă SRL „Info - Prim Neo”, sub genericul: „Cine stă în spatele suspendării Consiliului de Administrație a Victoriabank”, se referă la fapte și nu la judecăți de valoare, sunt mincinoase și îi lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională, obligarea părților să dezmință declarațiile mincinoase ce nu corespund realității și îi ponegrec onoarea, reputația profesională și demnitatea, în cel mult 15 zile de la data intrării în vigoare a hotărârii judecătorești, prin intermediul unei conferințe de presă, care să fie organizată de Victor Țurcan și Igor Spoială din cont propriu, la Agenția de Presă SRL „Info - Prim Neo”, amplasată în mun. Chișinău, casa presei, str. Pușkin 22, cu următorul conținut „Noi, Victor Țurcan și Igor Spoială, declarăm că nu dispunem de nicio probă care ar demonstra că Natalia Politov-Casngaș ar avea vreo implicare în pretinsele ilegalități despre care s-a relatat la conferința de presă din 15 septembrie 2014, sub genericul „Cine stă în spatele suspendării Consiliului de Administrație a Victoriabank”, nu dispunem de nicio probă că afirmațiile și/sau sugestiile răspândite de către noi, despre persoana Nataliei Politov-Casngaș, în cadrul conferinței de presă din 15 septembrie 2014, sub genericul „Cine stă în spatele suspendării Consiliului de Administrație a Victoriabank” corespund realității, aceste declarații fiind mincinoase și prin prezenta le dezmințim, iar în cazul în care Victor Țurcan și/sau Igor Spoială refuză să dezmință informațiile mincinoase, în conformitate cu prevederile art. 26 alin. (4) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, încasarea de la Victor Țurcan a compensației de 5000 de unități convenționale și/sau de la Igor Spoială a compensației de 5000 de unități convenționale în folosul ei.

Totodată, a solicitat și încasarea prejudiciului moral în sumă de 50000 de lei din contul lui Victor Țurcan și 50000 de lei din contul lui Igor Spoială, precum și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 6 februarie 2015 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, a fost admisă cererea Natalia Politov-Casngaș, reprezentată de avocatul Mihail Silivestru de atragere în proces în calitate de intervenient accesoriu a BC „Victoriabank” SA.

Prin hotărârea din 24 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 27 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Natalia Politov-Casngaș, reprezentată de avocatul Mihail Silivestru, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial.

A fost constatat faptul că informațiile răspândite de către Victor Țurcan și Igor Spoială, pe data de 15 septembrie 2014, prin intermediul conferinței de presă din 15 septembrie 2014, organizată la Agenția de Presă SRL „Info-Prim-Neo”, sub genericul: „Cine stă în spatele suspendării Consiliului de Administrație a

Victoriabank”, se referă la fapte și nu la judecăți de valoare, sunt mincinoase și lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională a Nataliei Politov-Cangaș.

Au fost obligați Victor Țurcan și Igor Spoială să dezminț declaratiile ce nu corespund realității și ponegrec onoarea, reputația profesională și demnitatea Nataliei Politov-Cangaș, în cel mult 15 zile de la data intrării în vigoare a hotărârii judecătorești, prin intermediul conferinței de presă, care să fie organizată de Victor Țurcan și Igor Spoială din cont propriu, la Agenția de Presă SRL „Info-Prim-Neo”, cu următorul conținut: „Noi, Victor Țurcan și Igor Spoială, declarăm că nu dispunem de nicio probă care ar demonstra că Natalia Politov-Cangaș ar avea vreo implicare în pretinsele ilegalități despre care s-a relatat la conferința din 15 septembrie 2014 sub genericul „Cine stă în spatele suspendării Consiliului de Administrație a Victoriabank”, nu dispunem de nicio probă că afirmațiile și/sau sugestiile răspândite de către noi, despre Natalia Politov-Cangaș, în cadrul conferinței de presă din 15 septembrie 2014, sub genericul „Cine stă în spatele suspendării Consiliului de Administrație a Victoriabank” (nu) corespund realității, declarațiile fiind mincinoase și prin prezenta le dezmințim”.

A fost încasat de la Victor Țurcan și Igor Spoială în beneficiul Nataliei Politov-Cangaș prejudicial moral câte 5000 de lei de la fiecare, cheltuielile legate de achitarea taxei de stat în prima instanță și în instanța de apel, proporțional pretențiilor admise, în sumă de 683 de lei.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

La 15 mai 2019, Victor Țurcan și Igor Spoială, reprezentați de avocatul Irina Sugoneaco au declarat recurs împotriva deciziei din 27 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului au invocat că instanța de apel eronat nu a aplicat prezentei spețe prevederile art. 9 alin. (4) din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010.

În speță, a fost constatat cu certitudine faptul că dâșii au organizat conferința de presă din 15 septembrie 2014 în legătură cu modul în care intimata și-a exercitat atribuțiile sale în calitate de Președinte al Comitetului de Direcție al BC „Victoriabank” SA și nicidecum în legătură cu anumite aspecte a vieții private și de familie ale Nataliei Politov-Cangaș.

Totodată, instanța de apel nu a negat că intimata este o persoană publică, iar la determinarea faptului dacă acesteia i-a fost încălcat dreptul la respectul onoarei, demnității și reputației profesionale, instanța de apel urma să argumenteze de ce în prezenta speță a fost depășită limita criticii prevăzute de art. 9 alin. (4) din Legea 64/2010, fapt care a fost omis în totalitate.

Instanța de apel eronat nu a aplicat prezentei spețe prevederile art. 6 alin. (2) din Legea 64/2010, or, nu există îndoială că subiectele dezbătute reprezintă chestiuni extrem de importante într-o societate democratică, despre care publicul (inclusiv clienții, partenerii și asociații BC „Victoriabank” SA) are un interes legitim să fie informat și care pot fi apreciate ca dezbateri politice (deoarece astfel cum este general recunoscut, în anul 2014, atenția publică a fost îndreptată în mod constant asupra transparenței și legalității activităților băncilor din Republica Moldova).

Faptul că subiectul dezbătut la conferința de presă din 15 septembrie 2014 este o chestiune de interes public a fost confirmat însăși de instanța de apel, care a fost de opinia că în speță exercitarea dreptului la respectarea vieții private în cazul intimei Natalia Politov-Cangaș este mai restrânsă, deoarece este pusă în discuție o chestiune de interes general.

Totuși, instanța de apel a omis să aplice corespunzător prevederile legale menționate, întrucât decizia contestată nu conține nicio afirmație care să argumenteze de ce în prezenta speță dreptul intimei prevalează asupra libertății publicului de a fi informat despre chestiunile dezbătute la conferința din 15 septembrie 2014.

Instanța de apel eronat nu a aplicat prezentei spețe prevederile art. 24 alin. (1) din Legea 64/2010, or, a constatat faptul încălcării de către ei a dreptului intimei la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, deși la baza concluziei sale au stat doar declarațiile Nataliei Politov-Cangaș, fără a fi examinată nicio altă probă necesară.

Contrar prevederilor art. 29 alin. (2) din Legea 64/2010, instanța de apel nici nu a suspus examinării faptul dacă pretinsa defăimare a fost făcută cu rea-credință de către ei.

La fel, instanța de apel în mod intenționat a scos fragmentul din decizie din contextul întregii declarații făcute de Victor Țurcan, fapt care a dus la încălcarea art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Contrar prevederilor art. 239 CPC, instanța de apel nu și-a întemeiat hotărârea pe probele și circumstanțele constatate nemijlocit, fapt ce a dus la încălcarea dreptului lor la un proces echitabil, drept protejat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

O asemenea apreciere a instanței de apel este inacceptabilă, în contextul în care declarațiile făcute de ei au conținut, pe alocuri, expresii ce demonstau cu siguranță că declarațiile expuse de aceștia sunt niște opinii, ipoteze sau concluzii proprii.

Instanța de apel nu a explicat care din declarațiile recurentului Igor Spoială ar fi atentat la dreptul la respectarea onoarei, demnității și reputației profesionale al intimei în contextul în care au fost dezbătute doar declarațiile expuse de Victor Țurcan, declarațiile care sunt contestate de către Natalia Politov-Cangaș au fost expuse doar de Victor Țurcan, Igor Spoială a invocat în instanța de apel că intimata nu a contestat niciuna din afirmațiile care au fost expuse de către acesta în conferința de presă din 15 septembrie 2014.

Au accentuat că instanța de apel nu s-a expus nici asupra argumentului lor dacă acțiunea formulată de Natalia Politov-Cangaș urma a fi formulată împotriva băncii BC „Victoriabank” SA sau împotriva lor, în situația în care dâșii au făcut declarațiile din conferința de presă din 15 septembrie 2014 în calitate de membri ai Consiliului de Administrație a persoanei juridice - BC „Victoriabank” SA.

Instanța de apel a refuzat să argumenteze explicit dacă intimata este sau nu o persoană publică și să se expună asupra argumentului dacă este sau nu necesară efectuarea unei expertize pentru probarea caracterului pretins defăimător al declarațiilor lor, în contextul în care Natalia Politov-Cangaș nu a fost învinuită în

mod direct de comiterea infracțiunilor, astfel ca orice ascultător să înțeleagă fără dubiu că dâșii învinuiesc intimata de comiterea anumitor ilegalități.

La 19 iunie 2019, BC „Victoriabank” SA a declarat recurs împotriva deciziei din 27 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii de respingere a apelului declarat de Natalia Politov-Cangaș și menținere a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului BC „Victoriabank” SA a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată, deoarece instanța de apel nu a aplicat corect și consecvent dispozițiile Legii cu privire la libertatea de exprimare, omițând să aplice unele dispoziții legale și dând o interpretare eronată prevederilor acestei legi.

Astfel, instanța de apel nu a aplicat art. 9 alin. (4) și 6 alin. (2) din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64/2010, incidente în cauza de față, nu a stabilit circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și anume, dacă Natalia Politov-Cangaș este persoană publică în sensul art. 2 din Legea nr. 64/2010, faptul că în adresa acesteia este permisă critica în temeiul art. 9 alin. (4) din Legea nr. 64/2010 și că informația expusă la conferința de presă din 15 septembrie 2014 era de interes public, căci potrivit art. 6 alin. (2) din din Legea nr. 64/2010, apărarea onoarei, demnității sau reputației profesionale nu poate prevala asupra libertății publicului de a primi informații de interes public.

Calificarea intimitei drept persoană publică este necesară în vederea dovedirii faptului că, în speță, este aplicabil art. 9 alin. (4) din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64/2010 în privința extinderii limitelor criticilor care pot fi exprimate în public cu privire la o persoană publică.

A remarcat că reieșind din faptul că băncile, în calitate de persoane juridice de drept privat, în baza legii și a contractului cu autoritatea publică, sunt abilitate cu gestionarea unor servicii publice, intimata, la momentul înaintării acțiunii se afla la conducerea unei entități care prestează servicii de utilitate publică, fiind o persoană publică în accepțiunea Legii cu privire la libertatea de exprimare.

A evidențiat că informația prezentată de către Victor Țurcan și Igor Spoială în cadrul conferinței de presă din 15 septembrie 2014 este de interes public, apărarea onoarei, demnității sau reputației profesionale nu poate prevala asupra libertății publicului de a primi informații de interes public.

Instanța de apel însă nu a elucidat acest aspect, adică dacă informația prezentată de către Victor Țurcan și Igor Spoială în cadrul conferinței de presă din 15 septembrie 2014 este de interes public, interpretând eronat prevederile Legii cu privire la libertatea de exprimare, deoarece nu a determinat corect raportul dintre dreptul la libera exprimare, exercitat de Victor Țurcan și Igor Spoială, libertatea publicului de a primi informații de interes public, precum și apărarea onoarei, demnității sau reputației profesionale invocate de intimată.

La emiterea deciziei contestate, instanța de apel nu a apreciat temeinicia pretențiilor din acțiune raportate la prevederile art. 18 alin. (2) din Lege cu privire la libertatea de exprimare.

În contextul dat, instanța de apel, la o atentă examinare a materialelor cauzei, urma să constate că informația prezentată de către Igor Spoială în cadrul conferinței de presă din 15 septembrie 2014 nu o vizează pe intimată.

De asemenea, instanța de apel urma să constate că informația prezentată de Victor Țurcan și Igor Spoială nu comportă caracter defăimător, că informația se referă la o chestiune de interes public, precum și faptul că intimata este o persoană publică.

A accentuat că intimata, în prima instanță și în instanța de apel, nu și-a îndeplinit sarcina probațiunii în mod neechivoc, or, Natalia Politov-Cangaș nu a făcut dovada faptului că informația prezentată de către Victor Țurcan și Igor Spoială în cadrul conferinței de presă din 15 septembrie 2014 o vizează, informația este defăimătoare, informația constituie o relatare la fapte și este în esență falsă, judecățile de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 22 aprilie 2019, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 250 vol. V), fiind recepționată de către BC „Victoriabank” SA la 23 aprilie 2019, ceea ce se atestă prin ștampila aplicată pe scrisoare de însoțire a deciziei recurate, copia căreia este anexată la recurs (f. d. 48 vol. VI), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către Victor Țurcan și Igor Spoială la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursurile la 15 mai 2019 și respectiv, la 19 iunie 2019 în termenul legal.

La 3 iulie 2019, BC „Victoriabank” SA a depus referință la recursul declarat de Victor Țurcan și Igor Spoială, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, prin prisma criticilor formulate în recursuri, în raport de dispozițiile legale și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, relevante în această materie, apreciază că recursurile sunt fondate pentru considerentele ce vor succede.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) lit. c) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) CPC, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

După cum denotă actele cauzei, Natalia Politov-Cangaș înaintând acțiunea în judecată împotriva lui Victor Țurcan și Igor Spoială, intervenient accesoriu

BC „Victoriabank” SA, a solicitat constatarea faptului că informațiile răspândite de către Victor Țurcan și Igor Spoială, pe data de 15 septembrie 2014, prin intermediul conferinței de presă din 15 septembrie 2014, organizată la Agenția de Presă SRL „Info - Prim Neo”, sub genericul: „Cine stă în spatele suspendării Consiliului de Administrație a Victoriabank”, se referă la fapte și nu la judecăți de valoare, sunt mincinoase și îi lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională, obligarea părților să dezmințască declarațiile mincinoase ce nu corespund realității și îi ponegrec onoarea, reputația profesională și demnitatea, în cel mult 15 zile de la data intrării în vigoare a hotărârii judecătorești, prin intermediul unei conferințe de presă, care să fie organizată de Victor Țurcan și Igor Spoială din cont propriu, la Agenția de Presă SRL „Info - Prim Neo”, amplasată în mun. Chișinău, casa presei, str. Pușkin 22, cu următorul conținut „Noi, Victor Țurcan și Igor Spoială, declarăm că nu dispunem de nicio probă care ar demonstra că Natalia Politov-Casngaș ar avea vreo implicare în pretensele ilegalități despre care s-a relatat la conferința de presă din 15 septembrie 2014, sub genericul „Cine stă în spatele suspendării Consiliului de Administrație a Victoriabank”, nu dispunem de nicio probă că afirmațiile și/sau sugestiile răspândite de către noi, despre persoana Nataliei Politov-Casngaș, în cadrul conferinței de presă din 15 septembrie 2014, sub genericul „Cine stă în spatele suspendării Consiliului de Administrație a Victoriabank” corespund realității, aceste declarații fiind mincinoase și prin prezenta le dezmințim, iar în cazul în care Victor Țurcan și/sau Igor Spoială refuză să dezmințască informațiile mincinoase, în conformitate cu prevederile art. 26 alin. (4) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, încasarea de la Victor Țurcan a compensației de 5000 de unități convenționale și/sau de la Igor Spoială a compensației de 5000 de unități convenționale în folosul ei. Totodată, a solicitat și încasarea prejudiciului moral în sumă de 50000 de lei din contul lui Victor Țurcan și 50000 de lei din contul lui Igor Spoială, precum și a cheltuielilor de judecată.

Conform art. 32 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova, oricărui cetățean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil, iar libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.

Potrivit art. 16 alin. (1), (2) și (4) Cod civil, în vigoare la acel moment, orice persoană are dreptul la respectul onoarei, demnității și reputației sale profesionale. Orice persoană este în drept să ceară dezmințirea informației ce îi lezează onoarea, demnitatea sau reputația profesională dacă cel care a răspândit-o nu dovedește că ea corespunde realității. Dacă informația care lezează onoarea, demnitatea sau reputația profesională este răspândită printr-un mijloc de informare în masă, instanța de judecată îl obligă să publice o dezmințire la aceeași rubrică, pagină, în același program sau ciclu de emisiuni în cel mult 15 zile de la data intrării în vigoare a hotărârii judecătorești.

Iar conform prevederilor art. 2 din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, prin defăimare se înțelege răspândirea informației false care lezează onoarea, demnitatea și/sau reputația profesională a persoanei.

Prin prisma acestor prevederi legale, sub un prim aspect, instanța de recurs observă, la caz, că ambele instanțe de judecată ierarhic inferioare, întemeiat, au realizat o analiză a libertății de exprimare, din perspectiva jurisprudenței Curții

Europene în această materie cât și prevederilor legale naționale - art. 16 alin. (1), (2) și (4) Cod civil, în vigoare la acel moment, și Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, astfel, just constatând că, din punctul de vedere a activității sale, BC „Victoriabank” SA este un organ, care desfășoară activități de interes și de utilitate publică, iar Natalia Politov-Cangaș, ca administrator al băncii, are statut de persoană publică, ca persoană care, datorită statutului, poziției sociale sau altor circumstanțe, trezește interesul public.

Or, potrivit prevederilor art. 6 din Legea nr. 171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital, prin entitate de interes public se înțelege entitatea care întrunește cel puțin una din următoarele criterii:

a) o instituție financiară, o societate de asigurări, o companie de leasing, un fond de pensii facultativ;

b) un emitent ale cărui valori mobiliare sunt admise la tranzacționare, la cererea sau cu acordul emitentului, pe o piață reglementată.

Drept urmare, activitatea bancară acoperă vaste și numeroase servicii bancare acordate populației și entităților juridice, inclusiv deschiderea și deservirea unor conturi curente (inclusiv legate de carduri), efectuarea transferurilor și plăților, efectuarea de schimb valutar, acceptarea depozitelor de la populație, acordarea creditelor.

Orice dubiu rezonabil cu privire la acordarea statutului de persoană privată sau publică se interpretează în favoarea acordării statutului de persoană publică.

În același timp, art. 2 din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010 definește persoana publică ca persoană care exercită funcții publice sau o altă persoană care, datorită statutului, poziției sociale sau altor circumstanțe, trezește interesul public.

În acest context, luând în considerare modelul controlului Curții Europene în această materie, în speță, în plan secund, trebuie analizat minuțios dacă ingerința în dreptul la libera exprimare a lui Victor Țurcan și Igor Spoială este prevăzută de o lege accesibilă și previzibilă, urmărește un scop legitim, este necesară într-o societate democratică și îndeplinește condițiile proporționalității.

Tot astfel, trebuie analizat tipul de discurs, calitatea părților, persoana ce se consideră lezată, dacă subiectul este sau nu de interes public, general și natura alegațiilor făcute, în sensul de a distinge dacă aceste susțineri reprezintă judecăți de valoare, supuse probei buneii-credințe, iar nu probei verității, sau prin intermediul lor, se impută fapte, care ar trebui să aibă, în consecință, o bază factuală suficientă.

Or, dispozițiile art. 7 alin. (1) din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, indică că orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității și reputației sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie.

Deci, din prevederile legale menționate rezultă că Legea cu privire la libertatea de exprimare diferențiază 3 tipuri de lezare a onoarei, demnității sau reputației profesionale:

- răspândirea relatărilor false cu privire la fapte;
- răspândirea judecăților de valoare fără substrat factologic suficient;
- injuria.

Examinând hotărârile instanțelor de judecată ierarhic inferioare, în coroborare cu aceste prevederi legale, se constată că instanțele, au analizat, în bună măsură, aspectele principale ale speței, dar au avut opinii diferite asupra limitelor exercitării libertății de exprimare, cum sunt acestea reglementate în paragraful 2 al art. 10 al Convenției.

Astfel, instanța de recurs relevă că, reieșind din jurisprudența Curții Europene, este evident că obligarea recurenților Victor Țurcan și Igor Spoială la plata despăgubirilor civile în favoarea intimatei, reprezintă o ingerință în dreptul la liberă exprimare a acestora.

În același timp, această ingerință are o bază legală în dreptul intern - art. 16 alin. (1), (2) și (4) Cod civil, în vigoare la acel moment, Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, ca urmare, se poate considera că este subordonată unui scop legitim dintre cele reglementate de Convenție - protecția reputației și drepturilor intimatei Natalia Politov-Cangaș.

Astfel fiind, este cert că obligația instanței constă în faptul de a consemna dacă această ingerință este necesară și proporțională într-o societate democratică, în sensul de a corespunde unei nevoi sociale imperioase de reglare a raporturilor sociale și de a păstra un just echilibru între imperatiile apărării drepturilor individuale și cele ale protejării interesului general, între mijloace folosite și scopul urmărit.

Așadar, în speță, intimata Natalia Politov-Cangaș pretinde imputarea lui Victor Țurcan și Igor Spoială a faptei mincinoase, răspândite de aceștea prin intermediul conferinței de presă sub genericul „Cine stă în spatele suspendării Consiliului de Administrație a Victoriabank”, informații ce i-ar leza onoarea, demnitatea și reputația profesională și sunt de natura de a-i aduce prejudicii.

Instanța de recurs relevă, că examinarea acestor alegații, ce au determinat prezentul litigiu, trebuie realizată prin distincția între judecări de valoare și afirmații factuale, iar consecințele juridice ale acestei calificări, concomitent cu dispozițiile legale de drept menționate supra, trebuie analizate și prin jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, din care decurge principiul, conform căruia limitele criticii admisibile în cazul informațiilor de interes public, sunt mai largi decât în cazul celor particulare, ceea ce determină, corelativ, o protecție mai redusă a acestora în fața criticilor.

În acest context, se va nota că la judecarea acestor categorii de pricini, instanțele de judecată trebuie să țină cont de specificul noțiunii de „judecată de valoare”, care prezumă că persoana nu poartă răspundere pentru părerea expusă în privința unor evenimente, circumstanțe etc., veridicitatea cărora este imposibil de a se demonstra.

Respectiv, în situația corespunzătoare urmează de făcut o distincție clară între fapte și judecări de valoare.

Ca consecință, coroborând normele enunțate mai sus la materialul probator administrat în speță, instanța de recurs reține că afirmațiile lui Igor Spoială în cadrul conferinței de presă din 15 septembrie 2014, precum că: „... și-a manifestat (organul executiv n.r.) că nu sunt de acord cu multe decizii al consiliului de administrație”; „consiliul de administrație a constatat cazuri când managementul executiv a încercat să ascundă deci situația reală din unele domenii, au fost și cazuri de ignorare directă a consiliului de administrație, când activele în sumă destul de semnificativă au fost

expuse spre vânzare fără a fi consultate consiliul de administrație. Probabil era alta preocupare a membrilor comitetului de direcție, deoarece așa cum a menționat și dl Țurcan și adunarea acționarilor a menționat contractele de management urmează a fi revăzute...”; „... răspunsurile membrilor a fost negativ, chiar în adresare către consiliul, 3 membri a consiliul directorilor au afirmat că nu sunt dispuși să țină cont de deciziile adunării generale a acționarilor și a consiliului de administrare în parte ce ține de contractele de management”, urmează a fi considerate ca judecări de valoare, or, acestea nu se referă în totalitate la fapte, dar reprezintă opiniile acestuia și atitudinea lui față de activitatea Nataliei Politov-Cangaș în calitatea sa de administrator al BC „Victoriabank” SA.

În considerentele acestei opinii, și din discursul lui Victor Țurcan că: „după părerea noastră s-a început un nou atac de raider îndreptat împotriva BC „Victoriabank” SA și acest atac raider este atât camuflat și bine pregătit și este condus de dna Politov-Cangaș, și marea mirare a noastră este faptul că aceste intentate pe care se iau astăzi sunt susținute cu părere de rău de Judecătoria sec. Buiucani și după câte înțelegem noi sunt susținute activitățile dnei Politov-Cangaș și de alte persoane influente în Republica Moldova”, se desprinde incontestabil că și aceste afirmații reprezintă o părere (opinie/concluzie) a lui Victor Țurcanu, care nicidecum nu pot fi calificate drept relatări false cu privire la fapte.

Astfel fiind, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că prima instanță just a considerat că atât declarațiile lui Igor Spoială, cât și ale lui Victor Țurcan sunt judecări de valoare, care, în opinia lor, se bazează pe acțiuni concrete ale Nataliei Politov-Cangaș pe durata exercitării funcției sale de administrator al băncii.

Mai mult, opinia expusă de către Igor Spoială și Victor Țurcan în cadrul conferinței de presă din 15 septembrie 2014, se deduce și din Procesul-verbal nr. 43 al Adunării Generale ordinare anuale a Acționarilor BC „Victoriabank” SA din 8 mai 2014, unde Natalia Politov-Cangaș se referă la creșterea creditelor neperformante, iar acționarul A. Lungu și-a manifestat nemulțumirea față de activitatea managementului băncii (f. d. 58 vol. IV).

Instanța de recurs remarcă că și în articolul publicat în Ziarul Național și intitulat „Acuzații incendiare la adresa președintelui „Victoriabank” în sensul că: „Era implicată în scheme de spălare de bani” prin care se indică că „Credem că în spatele acestei acțiuni...”, la fel, rezultă cu certitudine că Victor Țurcan și-a expus punctul său de vedere, având o suspiciune vis-a-vis de anumite acțiuni ale Nataliei Politov-Cangaș, care, de fapt, este o părere pur personală, reieșind din situația financiară a băncii la acel moment (f. d. 36 vol. I).

Or, prima instanță justificat, în dezacord cu cerințele Nataliei Politov-Cangaș cu privire la apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale, a reținut și nota informativă din 11 septembrie 2014, semnată de către directorul Direcției de audit intern, în care se indică că activele transmise în posesiune/pentru vânzare la situația de 31 mai 2014 au fost reflectate active care nu corespund cerințelor pct. 11 din Regulamentul cu privire la investițiile băncilor în imobilizări corporale și a pct. 26 a Standardului Internațional de Raportare Financiară 5 privind recunoașterea acestora ca active deținute pentru vânzare și că contrar prevederilor Regulamentului cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale aprobat prin

Hotărârea BNM nr. 231 din 27 octombrie 2012, unele active aferente decontărilor cu persoanele fizice și juridice au fost subevaluate și sunt propuse spre reclasificare. Atât actele normative interne, cât și Regulamentele BNM nu prevăd comercializarea imobilizărilor corporale, transmise băncii în posesiune în schimbul rambursării creditelor (f. d. 22-24 vol. IV).

Tot astfel, din perspectiva netemeinicii cerințelor Nataliei Politov-Cangaș, ca probe pertinente în speță, intimații au depus la dosar și Nota Comitetului de Direcție a BC „Victoriabank” SA din 24 iunie 2014, semnată de către Natalia Politov-Cangaș, prin care s-a dispus realizarea activelor financiare ale băncii în calitate de unică soluție viabilă (f. d. 25-28 vol. IV); răspunsul nr. 494-B-17 din 28 februarie 2017 semnat de vicepreședintele Comitetului de Direcție L. Vangheli, pe marginea conflictului de interese la acordarea creditului rudei de gradul II al Nataliei Politov-Cangaș (f. d. 186-189 vol. IV); cât și Nota explicativă din 30 aprilie 2014 semnată de către Viorica Calancea în care se indică că companiei SRL „Prograin” i-a fost eliberat un credit în sumă de 900 000 dolari SUA fără acordul deciziei Comitetului de Credite (f. d. 88 vol. IV), astfel încât recurenții aveau informații publice care să le determine îndoieli cu privire la activitatea Nataliei Politov-Cangaș ca președinte a băncii, exprimate într-un mod personal.

Drept urmare, în circumstanțele descrise mai sus, nu se poate determina reținerea relei-credințe a recurenților, afirmațiile acestora, în sine, constituind o judecată de valoare, a cărei veridicitate nu poate și nu trebuie demonstrată, favorizarea unor astfel de dezbateri publice fiind o caracteristică esențială a unei societăți democratice.

În consecință, instanța de recurs conchide că exercitarea libertății de exprimare a recurenților Igor Spoială și Victor Țurcan din cadrul conferinței de presă din 15 septembrie 2014, în calitate de membri ai Consiliului de Administrație al BC „Victoriabank” SA, nu a depășit limitele criticilor admisibile, în cazul unei dezbateri cu privire la un subiect de interes public și că, în absența unei fapte ilicite, nefiind întrunite condițiile răspunderii civile reglementate de art. 16 alin. (1), (2) și (4) Cod civil, în vigoare la acel moment, cât și de dispozițiile Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, obligarea acestora la plata unei despăgubiri civile reprezintă o ingerință disproporționată, fapt ce nu poate avea loc într-o societate democratică.

Față de cele relevate, se constată a fi lipsită de suport reținerea instanței de apel precum că expresiile utilizate de către Victor Țurcan și Igor Spoială constituie niște fapte și nu judecăți de valoare.

Or, Natalia Politov-Cangaș nu a combătut prin probe că Victor Țurcan și Igor Spoială au expus anumite circumstanțe de fapt care ar fi false și defăimătoare sau că au expus anumite judecăți de valoare care sunt bazate pe un anumit substrat factologic insuficient și ar fi denaturate până la falsitate.

Sub aspectul celor relatate se atestă corectitudinea concluziei primei instanțe cu privire la respingerea acțiunii Nataliei Politov-Cangaș cu privire la apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale, încasarea compensației bănești și repararea prejudiciului moral, prin urmare, netemeinicia deciziei instanței de apel.

Pentru motivele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile întemeiate,

care urmează a fi admise cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, art. 445 alin. (3) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admit recursurile declarate de Victor Țurcan și Igor Spoială, reprezentați de avocatul Irina Sugoneaco și de Banca Comercială „Victoriabank” Societate pe Acțiuni.

Se casează integral decizia din 27 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 24 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Nataliei Politov-Cangaș, reprezentată de avocatul Mihail Silivestru împotriva lui Victor Țurcan și Igor Spoială cu privire la apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale, încasarea compensației bănești și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Maria Ghervas

Victor Burduh